

נפת צופים

"ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה" (כח, יז)

הגאון רבי ברוך בער ליבוביץ', היה תלמידו של הגאון רבי חיים סולוביץ' - הרב מבריסק. תלמידיו של ר' ברוך בער שמו לב לתופעה שחזרה על עצמה. כאשר היה ר' ברוך בער נוסע ברכבת שעברה דרך בריסק, היה ר' ברוך בער נעמד על רגליו עד שיצאה הרכבת מן העיר. פעם אחת העז אחד התלמידים לשאל את ר' ברוך בער את הקשיה שטרדה תלמידים נוספים: "מדוע עומד כבוד הרכב על רגליו כל זמן שהרכבת נוסעת דרך בריסק?"

ענה ר' ברוך בער, ולמד את תלמידיו מהו כבוד שרוחש תלמיד לרבו: "כאשר עוברת הרכבת דרך בריסק, עירו של רבי ומורי רבי חיים סולוביץ', עומד אני על רגלי לכבודו של רבי. גם אם נמצא הוא במרחק רב, השפעתו וקדושתו הן בכל העיר כלה".

(ספורי צדיקים)

"ויפגע במקום" (כח, יא)

מסביר רש"י בשם חז"ל: אין פגיעה אלא לשון תפלה. בהמשך הפסוקים, מזכרות מלות התפלה שהתפלל יעקב אחרי החלום שחלם "אם יהיה אלקים עמדי ושמרני בדרך... ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבש".

נשאלת השאלה, מה יעקב אבינו התפלל בתפלה הראשונה? נתן להסביר, שבתפלה הראשונה התפלל על כבוד ה' שנקרא "מקום", ועל בנין בית המקדש שיבנה שם. זה הפרוש ויפגע לשון תפלה ב"מקום"

רק לאחר מכן, בתפלה השנייה, התפלל יעקב על צרכיו האישיים - שמירה, בגד, לחם.

סדר זה של תפלה אנו מוצאים גם בתפלות ראש השנה, שבהן אומרים קדם כל מלכות, ומתפללים על כבוד ה', ורק לאחר מכן אומרים זכרונות, ומבקשים על צרכים אישיים.

(תפארת שלמה)

"ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו" (כח, יא)

אלו אבנים לקח יעקב?

יעקב לקח שנים עשר אבנים מאבני המזבח שעליו עמד אברהם את יצחק, אבנים אלו שם יעקב מתחת לראשו. (ילקוט שמעוני) מדוע לקח יעקב דוק אבנים אלו?

יעקב עזב את מקור הקדשה - בית אביו יצחק, ושיבת שם ועבר, שבה גדל בתורה ולמד ארבע עשרה שנים ללא הפסקה. כעת הוא נודד לעבר מקור של טמאה - בית לבן הרמאי, שעובד עבודה זרה.

כיצד ישמר יעקב על קדושתו?

כאשר חלף יעקב על פני המקום שבו מסרו אביו וסבו את נפשם למען רצון ה', ועמדו בנסיון הגדול של העקדה, החליט יעקב להתחזק ולעמוד איתן מול כל השפעה זרה. לשם כך נטל יעקב מאבני המזבח ושם אותן תחת ראשו, כדי לקבץ בלבו ובראשו את הרצון למסור נפשו על קדשת השם, כפי שעשו אביו וסבו באבנים אלו.

(בית יצחק)

"אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי" (כח, טז)

יש להבין מה היתה פונת יעקב אבינו באמרו "ואנכי לא ידעתי",

בגמרא (ברכות נה ע"ב) מובא כי האדם חולם בלילה, על מה שהרהר בלבו ביום.

משהקיץ יעקב אבינו משנתו, הבין כי המקום הזה בו ישו, הוא מקום קדוש, אך חשב אולי המראה האלקי שראה, אינו מראה נבואי אלא רק חלום, שפידוע, אדם חולם בלילה על דברים שהרהר בהם ביום. לכן אמר יעקב "ואנכי לא ידעתי", לפני ששכבתי לישן במקום זה לא ידעתי שזהו מקום קדוש, ולכן לא הרהרתי על כך ביום, וזו ראייה שהמראה שראיתי אינו חלום אלא מראה נבואי.

(חנכת התורה)

זה קרה לפני...

(ח' כסלו)

ברוך בן נריה ושריפת המגלה

בפניו, ולברוך בן נריה הורו להסתתר ב"חצר המטרה" פן יבלע לו.

אותה שעה ישב המלך בבית החצר המפאר שבארמונו, כשהוא זוחל ושליחיו נכנסו השורים המתוחים והדואגים לחדרו, ואחד מהם, יהודי בן נתניהו שמו, קרא את תכונ המגלה. תחלה אדיש היה המלך לשמע הדברים, אך בהדרגה החלו להראות על פניו אותות זעם. בהגיע המקריא לפסוק החמישי - "היו צריה לראש", עצר המלך את דבריו, ובחמת זעם צוה לקרע את המגלה לגזרים ולהשליכה באש. שריו נסו להניאו מהדבר, אך ללא הועיל. המגלה אותה כתב ברוך בן נריה במצות הנביא ירמיהו, נקרעה ונשרפה כליל. היום בו נשרפה המגלה יום ח' בכסלו היה, ונהגו צדיקים להתענות ביום זה.

גם לאחר שנשרפה המגלה, לא שכחה חמתו של יהויקים. הוא צוה לתפס את ירמיהו וברוך ולהרגם. אך הקב"ה הסתיים בדרך גם, וקד רודפיהם נפש לא השיגום.

סופו של יהויקים הרשע היה רע ומר. זמן קצר לאחר שרפת המגלה, צוה ה' על ירמיהו לכתב בשנית את מגלת איכה, ועוד הוסיף בה דברים שלא היו כתובים במגלה הראשונה. נבואת ירמיהו למרבה הצער התקיימה במלואה. נבוכדנצר מלך בבל תפס את יהויקים, ענה אותו ענויים קשים והמיתו בדרך קשה ואכזרית. לאחר זמן מה שלח את שר צבאו נבוכדנצר וחיליו לצור על ירושלים. הם חרבו את העיר והרגו רבים מתושביה, שרפו את בית המקדש והגלו את בני יהודה בבלה.

יהי רצון שגזפה לחזות בקרוב בביאת משיח צדקנו, ובבנין בית המקדש השלישי ננחם במהרה, אמן.

המלך יהויקים, מלך ביהודה זמן קצר לפני חרבן הבית הראשון. יהויקים היה מלך רשע, ועשה את הרע בעיני השם. ירמיהו הנביא התריע בפניו שוב ושוב על הסוף המר הצפוי לממלכתו, ממלכת יהודה, אם יתמיד בדרךיו הנלוזות. דברים אלו לא נעמו לאזניו של יהויקים, ועל כן השליך את ירמיהו לכלא. כך קנה שיפסיק להתנבא נבואות שאינן לרוחו.

אך לא כך היה. בהיות ירמיהו בכלא, היה דבר השם אליו: "קח לך מגלת ספר, וכתבת עליה את כל הדברים שדברתי אליה על ישראל ועל יהודה... אולי ישמעו בית יהודה את כל הרעה אשר אנכי חושב לעשות להם, למען ישובו איש מדרכו הרעה וסלחתי לעוונם ולחטאתם". מיד קרא ירמיהו לברוך בן נריה הסופר, תלמידו הצדיק, שישב כל העת לידו מחוץ לסורגיו הברזל ולמד אתו תורה, והורה לו לכתב את דברי הנבואה על גבי מגלת ספר. במגלה זו, הלא היא מגלת "איכה", נאמרו דברי נבואה קשים ומרים, פרענות אימה על אנשי יהודה וירושלים - אותה נבא ירמיהו. נבואה שדבריה התגשמו עד לאחרון שבהם. אך באותה עת, סרב המלך יהויקים להטות אזן לנבואה זו.

במצות הנביא, מהר ברוך בן נריה לבית המקדש שם התאספו כל העם, וקרא בפניהם את דברי המגלה. נבחרו האנשים ונחרדו עד למאד בשמעם את דברי הנבואה הקשים. בין השומעים היה גם מיכיהו בן השור גמריהו. נסער ונרגש רץ וספר את דברי הנבואה לחבריו השורים. קראו השורים לברוך בן נריה, בכדי לשמע מפיו את נבואת הזעם הקשה, ונתקפו אף הם פחד גדול, לשמע הדברים.

החליטו השורים פה אחד להביא את המגלה לפני המלך ולקוראה

"ויאסף לכן את כל אנשי המקום ויעשו משתה" (כט, כב)

מדוע אסף לכן את כל אנשי העיר לחתנה, ולא הסתפק בהזמנת רעיו ומכריו בלבד? ההלכה אומרת שדין שקבל טובה מבעל דין, ומרגיש שלבו נוטה לטובתו בעקבות זאת, רשאי לפסל עצמו מלדון אדם זה. לכן ידע שהוא עומד לרמות את יעקב בחתנתו, בכך שנתן לו את לאה ולא את רחל, כפי שספם. לכן חשש שבבקר יחבע אותו יעקב אבינו על כך. יעקב יטען שמדבר במקח טעות, ויבקש לבטל את הקדושין. אך למי ילך יעקב על מנת לסדר את דינו? הלא כל אנשי העיר נהנו מסעדת החתנה של יעקב אבינו, ויפסלו את עצמם מלדון בדינו, וזאת היתה כוננתו של לכן הרמאי.

(שיר מעון)

מדרשי ה"ך לילדי ישראל

מעובדים על פי המקורות ומוגשים בצורה מרתקת ומובנת לכל ילד בסדרה 10 כרכים

<p>כרך 10 מלכים</p> <p>המלכת חזאל ויהוא כליון בית אחאב מות בני אחאב ונבוכדנצר עמליה ויאש השלך יואש מפלת סנחריב מפלת חזקיהו חולה מנשה יאשיהו הפלך הצדיק</p>		<p>כרך 9 מלכים</p> <p>נס אהרן השטן אלישע וכן השונות הפבשול הפרעל צרעת ננסון עגשו של גיחזי את הפוסה של שלך אדם הרעב בשומרון וננס</p>		<p>כרך 8 מלכים</p> <p>הנצחון היסי כרם נבות היזעאלי מות אחאב אחזיה אליוה עולה השקיה גס סי וריחו</p>		<p>כרך 7 מלכים</p> <p>ירבעם מעידי עגלי זהב נבואת אחיה על בת ירבעם מלכי ישראל וזירת אליוה אליוה והאשה הצרפתית אליוה נראה אל אחאב קדישה ה על הר הפרטל ירדת השטר אליוה ואלישע</p>		<p>כרך 6 מלכים</p> <p>המרת שלמה לסלך הכמת שלמה שיחת השופות שלכת שבא בנין בית המקדש חזת הבית בית השלך ונסא שלמה התפלגות הפסלכה</p>	
--	---	---	---	--	---	--	---	---	---

